

Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1040 København K

København, den 21. januar 2014
Sagsnr.: 23266
Dok.nr.: 619560

Fødevareministerens redegørelse til Statsrevisorerne vedrørende Beretning nr. 17 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2012

I brev af 21. november 2013 har Statsrevisorerne bedt mig om at redegøre for de foranstaltninger og overvejelser, som beretning nr. 17/2012 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2012 giver anledning til inden for Fødevareministeriets ressort.

Statsrevisorerne finder det kritisabelt, at dele af forvaltningen af EU's landbrugsstøtteordninger under Fødevareministeriet fortsat ikke fungerer tilfredsstillende. Der er således i flere år afgivet supplerende oplysninger på landbrugsområdet. Statsrevisorerne påpeger, at mangler i forvaltningen indebærer risiko for krav om tilbagebetalinger fra EU (underkendelser).

Derudover finder Statsrevisorerne det positivt, at der i Fødevareministeriet arbejdes med at styre og følge op på, hvilken effekt EU-projekter har. Effektorienteret styring er et område, der er øget fokus på. Statsrevisorerne har dog også bemærket, at den effektorienterede styring fortsat bør forbedres.

Jeg vil gerne indledningsvis understrege, at administrationen af EU-midler, herunder indsatsen i forhold til at reducere risikoen for underkendelser, er et særdeles højt prioriteret område i Fødevareministeriet.

Dertil kan desuden bemærkes, at alle medlemslande løbende modtager underkendelser. Fødevareministeriet har for perioden 2002 – 2013 modtaget underkendelser, der svarer til 1,17 pct. af den udbetalte landbrugsstøtte. Gennemsnittet i EU for samme periode ligger på 1,43 pct.

Fødevareministeriets stærke fokus på at reducere underkendelser er bl.a. afspejlet på Finansloven for 2014, hvor der er afsat i alt 165 mio. kr. i perioden 2013-15 til nye, målrettede tiltag, der skal reducere risici for fremadrettede underkendelser mest muligt. Prioriteringen af disse tiltag er foretaget med afsæt i en større analyse med bistand fra et eksternt konsulentfirma, hvor der er foretaget en tværgående analyse og vurdering af underkendelsesrisici i NaturErhvervstyrelsens samlede administration af EU-støtteordninger. Jeg skal endvidere også understrege, at Fødevareministeriet har stor opmærksomhed på at anvende de ekstra administrative ressourcer til tilskudsadministration og kontrol på en omkostningseffektiv måde, der giver mest effekt for pengene.

Initiativerne forventes at mindske risikoen for underkendelser, men det er ikke muligt helt at fjerne risikoen.

Jeg har også noteret, at Rigsrevisionen i sin EU-beretning generelt finder de igangsatte tiltag i forhold til arealkontrol, hvor de største danske underkendelser historisk er forekommet, tilfredsstillende, ligesom Rigsrevisionen på dette område bemærker, at arealkontrollen forløb bedre i 2012 end i 2011.

En væsentlig del af den styrkede indsats vedrører desuden projektstøtteordningerne under Landdistriktsprogrammet. På dette område er regnskabet for 2012 fortsat ikke godkendt, da den eksterne revisor valgte at tage forbehold for regnskabets rigtighed på baggrund af fejlprocenten i den udvalgte stikprøve. Fødevareministeriet har stort fokus på at nedbringe denne fejlprocent. De igangsatte konkrete tiltag er gennemgået nedenfor. En væsentlig del af den konstaterede fejlprocent vedrører manglende skiltning, hvor den eksterne revisor sanktionerer dette forhold til 100 pct. af støttebeløbet. Fødevareministeriet vurderer, at denne sanktionering ikke er proportional, og jeg har noteret, at Rigsrevisionen i EU-beretningen for 2012 deler denne opfattelse.

I forlængelse af statsrevisorernes bemærkninger vil jeg nedenfor konkret forholde mig til de tre konstateringer, som danner grundlag for Rigsrevisionens vurdering i EU-beretningen for 2012. Det drejer sig om følgende tre konstateringer:

1. Arealkontrollen er på en række områder blevet forbedret i forhold til 2011, men der er fortsat behov for tiltag, hvis risikoen for fremtidige underkendelser skal mindskes.
2. Der er endnu ikke truffet beslutning om en anden kontrolmodel, som kan sikre, at kommunerne foretager en mere ensartet KO-kontrol. Fødevareministeriet har dog iværksat en række initiativer inden for den nuværende kontrolmodel for at forbedre kommunernes KO-kontrol.
3. Administrationen af tilskudsordninger under Landdistriktsfonden fungerer ikke helt tilfredsstillende. Fødevareministeriet har iværksat en række tiltag til forbedring af administrationen på området.

1. Arealkontrollen

Som det fremgår af EU-beretningen, finder Rigsrevisionen, at arealkontrollen var bedre organiseret og forløb mere tilfredsstillende i 2012 end i 2011, men revisionsresultaterne viste, at telekontrollen med brug af ortofotos (flyfotos) som forventet fortsat er mindre præcis end fysisk kontrol på stedet. Det betyder, at der i nogle tilfælde tages lidt større arealer med i forhold til resultaterne af de fysiske kontrolopmålinger, hvilket betyder, at der fortsat er risiko for underkendelser.

For at reducere risikoen for underkendelser og forbedre kvaliteten af arealkontrollen, blev der i sommeren 2013 afsat yderligere midler til at øge kvaliteten af kontrollen. De ekstra midler bliver udmøntet på baggrund af anbefalingerne i den ovenfor omtalte tværgående risikoanalyse, som bl.a. har indsamlet erfaringer og indeholder en international benchmark med fem andre medlemsstater, som vi normalt sammenligner os med.

På baggrund af rapportens anbefalinger er der udvalgt en række initiativer, som NaturErhvervstyrelsen vil implementere i perioden 2013-2015. Følgende initiativer kan fremhæves i relation til arealkontrollen:

- En løbende 3-årig opdatering af de ca. 315.000 danske markblokke svarende til EU's "best practice".
- Styrket kvalitetssikring af den fysiske kontrol, herunder 2 kontrollører involveret i kontrolbesøg i vanskelige sager, kompetenceløft af kontrollørerne m.m.
- Implementering af supplerende krav til God Landbrugs- og Miljømæssig stand (GLM).
- Nyt tværgående kvalitetssikrings- og ledelsessystem.

Jeg har med tilfredshed noteret mig, at Rigsrevisionen anerkender de forbedringer, som Fødevarerministeriet og NaturErhvervstyrelsen allerede gennemførte i 2012. Her er der gjort en stor indsats for at forbedre arealkontrollen herunder også markblokkenes kvalitet, hvilket bl.a. har betydet, at Danmark i 2012 har opfyldt flere af kriterierne i EU's testsystem af markblokke. Det er forventningen, at de nye initiativer vil forbedre markblokkene yderligere og bidrage til at opfylde alle kriterier i EU's testsystem samt efterleve EU's "best practice" om en 3-årig opdateringscyklus af alle markblokkene.

2. KO-kontrollen

Rigsrevisionen bemærkede i EU-beretningen for 2011, at en række kommuner havde et urealistisk forhold mellem antallet af udførte krydsoverensstemmelseskontroller og antallet af fundne krydsoverensstemmelsesovertrædelser på miljøområdet, og bl.a. på den baggrund var det Rigsrevisionens opfattelse, at organiseringen af krydsoverensstemmelseskontrollen burde genovervejes med henblik på at lade en central myndighed have det overordnede ansvar for kontrollen.

I EU-beretningen for 2012 skriver Rigsrevisionen, at der efter Rigsrevisionens opfattelse fortsat er behov for, at organiseringen af KO-kontrollen genovervejes, så der er en central myndighed, der har det overordnede ansvar for kontrollen, og der derved sikres en ensartet kvalitet af kontrollen.

NaturErhvervstyrelsen har i 2013 gennemført en analyse af kommunernes indberetningsfrekvens i perioden 2008-2011. Området blev ligeledes behandlet i den tværgående risikoanalyse af administrationen af EU-midler, og her blev det bl.a. foreslået, at KO-kontrollen centraliseres på miljøområdet eller at der indføres tilsyn med kommunernes krydsoverensstemmelse gennem efterkontroller.

På baggrund af styrelsens analyse samt de nævnte anbefalinger, har jeg bedt ministeriet om at finde en løsningsmodel, der styrker KO-kontrollen set i lyset af gældende EU-krav.

3. Projektstøtteområdet (Landdistriktsfonden)

Rigsrevisionen har konstateret, at administrationen af tilskudsordninger under Landdistriktsfonden ikke fungerer helt tilfredsstillende.

Denne konstatering bygger på, at den uafhængige revisor Deloitte for regnskabet 2012 har konstateret generelle svagheder i kontrollen af projektstøtte samt udregnet en fejlprocent på 8,3 pct., hvilket er højere end de 2 pct., som EU tillader. Delo-

itte har derfor taget forbehold for den del af regnskabet, som vedrører projektstøtten.

Jeg vil hertil bemærke, at det selvfølgelig ikke er acceptabelt, at fejlprocenten er så høj. Men som det også fremgår af beretningen, så skyldes 2/3 af denne fejlprocent, at projekterne har skiltet for dårligt med, at de har modtaget EU-støtte. Jeg har med tilfredshed konstateret, at Rigsrevisionen deler NaturErhvervstyrelsens vurdering af, at det ikke synes proportionalt at sanktionere 100 pct. af støttebeløbet på baggrund af manglende skiltning. Der er trods alt alene tale om mindre formelle fejl, som ikke har betydning for, om tilskuddene anvendes til formålet.

Projektstøtteområdet indgik ligeledes i den tværgående risikoanalyse af den danske forvaltning af EU-midler, og på den baggrund er det bl.a. besluttet at allokere ekstra ressourcer til at:

- indføre en ny og mere omfattende model for bilagskontrol på projektstøtteområdet
- gennemføre mere efteruddannelse af sagsbehandlere og kontrollører, så de klædes bedre på i forhold til EU's komplekse regelsæt
- forbedre kvaliteten af den fysiske kontrol blandt andet ved, at der er to kontrollører involveret i alle kontrolsager.

I efteråret 2013 blev der indført en ny model for bilagskontrol i NaturErhvervstyrelsen, hvilket betyder, at styrelsen pr. 16. oktober 2013 indhenter alle fakturaer og bilag i projektstøttesager. Bilagene kontrolleres herefter administrativt efter en model, der tilgodeser skyldige økonomiske hensyn.

Opstramningen er sket dels for at mindske fejl og dels for at imødekomme en henstilling fra EU-Kommissionen, der ikke kunne acceptere den hidtidige danske kontrolmodel, som var baseret på eksterne revisorerklæringer for de enkelte projekter. En undersøgelse af forholdene i andre sammenlignelige medlemsstater har samtidig vist, at disse også indhenter alle bilag i projektstøttesager med henblik på administrativ kontrol.

Jeg kan derudover oplyse, at NaturErhvervstyrelsen i 2013 sideløbende med de ovenfor skitserede tiltag har strammet væsentligt op i forhold til den administrative og fysiske kontrol af projektstøttesagerne. Styrelsen har blandt andet præciseret regelgrundlaget overfor støttemodtagerne, forbedret kontrolprocedurer og efteruddannet medarbejdere.

Effektstyring under Grøn Vækst

I forhold til effekterne af Grøn Vækst ordningerne glæder jeg mig over, at Statsrevisorerne anser det for positivt, at der i Fødevareministeriet bliver arbejdet med at styre og følge op på effekterne af EU-projekterne. Jeg har dog også bemærket, at statsrevisorerne mener, at den effektorienterede tilgang, som der arbejdes med i ministeriet, skal forbedres.

Jeg kan hertil oplyse, at ministeriet gennem flere år har arbejdet med mål og effektstyring af ministeriets tilskudsordninger. Målet er at få mest effekt for pengene i forhold til de politiske prioriteter. I år bliver det nuværende landdistriktsprogram 2007-2013 afløst af et nyt landdistriktsprogram 2014-2020. Ved den lejlighed får alle ministeriets støtteordninger et servicetjek for at sikre mest effekt for pengene i

forhold til de politiske prioriteringer og mål for programmet. Et yderligere formål med servicetjekket er at forenkle regelsættet til glæde og gavn for ansøgerne foruden at sikre en effektiv og billig kontrol.

Jeg vil således gerne understrege, at Rigsrevisionens kritik vil blive anvendt aktivt i det aktuelle og fremadrettede arbejde med at sikre en effektiv og omkostningsbevidst administration af de danske EU-midler på Fødevareministeriets område.

Det er min forventning, at servicetjekket med ordningerne under Landdistriktsprogrammet vil øge effekten af ordningerne og fremadrettet mindske risikoen for underkendelser på en omkostningseffektiv måde.

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen

cc: Redegørelsen sendes i kopi til rigsrevisor Lone Strøm